

İLEM İHTİSAS BAHHAR 2015

dersler
okuma grupları
atölyeler

SON BAŞVURU

22

ŞUBAT

İslam dünyası modernleşme tecrübesi ile birlikte kendi ilim geleneğinden büyük kopuşlar yaşadı. Bu durum hayatın her alanında Müslümanca düşünme, yaşama ve çağın meselelerine tekabül etme konusunda ciddi eksikliklere sebep oldu. Bu eksiklikleri giderebilmek için, sahih ilmî çalışmalara her zamankinden daha fazla ihtiyaç duyulmaktadır. İLEM, nitelikli ilim adamı yetiştirmek, ilmî anlayışı İslam medeniyetinin köklerinden hareketle yeniden yorumlamak ve sahih bir hayat nizamı için gerekli bilgi-birikimini ve tecrübe paylaşımını oluşturmak gayesiyle 2002 yılında kuruldu. Bu amaç doğrultusunda 13 yıldır çeşitli çalışmalar yürütmekte ve eğitim programları düzenlemektedir. İLEM bünyesindeki çalışmalar, çağın ruhunu ve kendi medeniyetimizin esaslarını kavrayacak dirayet, feraset ve siyaset sahibi ilim adamlarının yetişmesi için çok yönlü ve mukayeseli bir yaklaşımla yapılandırılmıştır. Bir diğer deyişle İLEM, yitik hikmetin peşinde olanlar için ilmî bir muhit olma çabasıdır.

İLEM İhtisas Programı 2015 Bahar dönemi ile birlikte 7. dönemine merhaba diyor. Bilgiye ulaşma, bunu bir değerler sistemi etrafında üretme/şekillendirme ve paylaşma gibi temel kaygılarla oluşturulan İhtisas Programı sosyal bilimler alanında kuşatıcı ve külli bir perspektif ve özgün alternatifler sunacak şekilde hazırlanmıştır.

İLEM İhtisas Programı, lisansüstü eğitim görmekte olan farklı disiplin mensuplarını bir araya getirmektedir. Burada, disiplinler arası etkileşim ve paylaşım içerisinde belirli alanlara odaklanılmakta, yetkinlikler arttırılırken, ilmi üretim bu sayede zenginleştirilmektedir.

Programda yer alan dersler; katılımcıların daha hususi alanlarda derinlemesine analizler ve yorumlar yapmasını mümkün kılacak muhtevalara sahiptir. Eleştirel bir bakış kazandırmak ve neticesinde nitelikli birikimlerin vücuda gelmesini sağlamak, bu derslerin başlıca gayesidir. Okuma grupları; kendi devrinin ve devrimizin klasik isim ve eserleri çerçevesinde oluşturulmuş ilmi birikimin anlaşılmasına, tahlil edilmesine ve mümkün merteye günümüze aktarılmasına olanak sağlayan ve bu konudaki boşluğu doldurmayı hedefleyen bir çalışmadır. Atölyeler ise mevcut ilmi birikimi günümüz şartlarında derinlemesine analiz edebilme ve buna müteakip nitelikli ürünler ortaya koyabilmeyi amaçlamaktadır.

Değerli hocalarımızın gayretleri ve gönüldaşlarımızın emekleriyle şekillenen programın genç ilim insanları için bereketli olmasını ümit ediyoruz.

Milliyetçilik ve Etnik Siyaset

Hüseyin Alptekin

Çarşamba, 18.00

Türkiye'de Muhafazakârlık

Mahmut Hakkı Akın

Cuma, 18.00

Çağdaş Müslüman Siyaset Düşüncesi II

Halil İbrahim Yenigün

Pazartesi, 18.30

Politik Teolojik Kavram Okumaları

Bünyamin Bezci

Cumartesi, 14.00

Modern düşüncenin sürekli genişleyen tartışma alanları içinde, kadim unsurlara atfı en çok gerçekleşen alanlardan biri siyasettir. Politik olanın, düşünce zemininde temsili, bilgi-değer ekseninde bir bilinçle vücut bulur. İLEM Siyaset Çalışma Grubu, siyaset düşüncesini siyasetin milli ve milletlerarası uygulamaları ile birleştirip bir ihtisas konusu haline getirerek çok boyutlu ve derinlikli çalışmalara bir mecra olmayı hedeflemektedir.

Milliyetçilik ve Etnik Siyaset

Hüseyin Alptekin

Çarşamba, 18.00 / 04 Mart - 22 Nisan 2015 (8 Hafta)

İngilizce
Gerekli

Okuma
Yoğun

Katılım Şartları: Konuya ilişkin okumalar yapmış olma

Bu derste etnik kimlik, bu kimliğin şekillenmesindeki etkenler ve etnik aidiyetlerin doğurduğu toplumsal sonuçlar ele alınacaktır. İlk haftalarda etnisite ve milliyetçilik kavramlarının tanımlanması ve ölçülmesi tartışılacak, ardından etnik aidiyetlerin gelişimine dair tarihi ve teorik perspektifler incelenecektir. Etnisitenin bir düşünceden aidiyete, tutumlara ve nihayet davranışa dönüşümü mercek altına alınacak ve bu bağlamda etnisitenin sosyal, siyasi ve ekonomik olgularla karşılıklı ilişkisi incelenecektir. Konuya yaklaşımımız siyaset bilimi odaklı olmakla beraber interdisipliner tartışmalara girilecek, etnisite temalı antropolojik ve sosyolojik ve dahi felsefi tartışmalara da yer verilecektir. Katılımcıların seminer süresince etnisiteye dair temel kavramsal ve teorik yaklaşımları özümsemesi ve bu birikimlerini ampirik verilerle harmanlaması beklenmektedir.

Hüseyin Alptekin, 2004 yılında Beykent Üniversitesi İşletme ve Uluslararası İlişkiler Bölümlerinde lisans eğitimini tamamladı. 2006 yılında Koç Üniversitesi Uluslararası İlişkiler Bölümü ve 2010 yılında ise Texas Üniversitesi, Austin'de Siyaset Bilimi Bölümü'nde yüksek lisans çalışmalarını tamamladı. 2006-2008 yılları arasında Utah Üniversitesi Siyaset Bilimi bölümünde lisansüstü çalışmalarına devam eden Alptekin, doktorasını 2014 yılında Texas Üniversitesi, Austin'de Siyaset Bilimi Bölümü'nde "Explaining Ethnopolitical Mobilization: Ethnic Incorporation and Mobilization Patterns in Bulgaria, Cyprus, Turkey, and Beyond" başlıklı tez çalışmasıyla tamamladı. Halen İstanbul Şehir Üniversitesi Siyaset Bilimi Bölümü'nde öğretim üyesidir. Temel ilgi alanları arasında karşılaştırmalı siyasal kurumlar, etnik siyaset, milliyetçilik, Türkiye ve Ortadoğu siyaseti ve araştırma yöntemleri bulunan Alptekin'in çeşitli akademik dergilerde makale ve kitap bölümleri yayımlanmıştır.

Türkiye’de Muhafazakârlık

Mahmut Hakkı Akın

Cuma, 18.00 / 06 Mart - 24 Nisan 2015 (8 Hafta)

Okuma
Yoğun

Tartışma
Yoğun

Katılım Şartları: Konuya ilişkin okumalar yapmış olma

Devrim karşıtı bir düşünce ve siyaset hareketi olarak gelişen muhafazakârlığı anlayabilmek için modernleşme sürecine odaklanmak gerekmektedir. Toplumun radikal değiştirilmesine karşı çıkan muhafazakâr anlayışın kendisi de modern bir ideolojidir. Avrupa’daki ve Türkiye’deki muhafazakârlık anlayışları karşılaştırıldığında tarihsel ve sosyolojik farklılıklara göre vurguları değişen muhafazakârlıklardan bahsetmek mümkündür. Türkiye’de muhafazakârlık, temelde iki yüzyılı aşan ve zamanla radikalleşen modernleşme siyasetleri karşısında kendisi kalma ve kendisi olarak değişme taleplerine dayanmıştır. Bu anlamda muhafazakârlık, sadece siyasal bir hareket olmanın ötesinde entelektüel ve kültürel yönlere de sahiptir. Yine Türkiye’de sağ siyasal kültürün en önemli temellerinden birisi muhafazakârlık olmuştur ve bu siyasal gelenekten gelen bir siyasal parti 12 yılı aşkın bir süredir tek başına iktidar olarak ülkeyi yönetmektedir. Bu seminerde Türkiye’de muhafazakârlık konusu, farklı kaynakları, biçimleri ve toplumsal değişme üzerinden tartışılacaktır.

Mahmut Hakkı Akın, Uludağ Üniversitesi Fen-Edebiyat Fakültesi Sosyoloji Bölümünden 2003 yılında mezun oldu. 2004 yılında Selçuk Üniversitesi Edebiyat Sosyoloji Bölümüne araştırma görevlisi olarak atandı. Selçuk Üniversitesi SBE Sosyoloji Ana Bilim Dalında 2005 yılında Prof. Dr. Abdullah Topçuoğlu danışmanlığında “Sosyolojide Yöntem Sorunu Olarak Anlama ve Açıklamanın Sınırları” teziyle yüksek lisansını, 2009 yılında Prof. Dr. Yasin Aktay danışmanlığında “Siyasal Toplumsallaşma Sürecinde Gençlik -Teorik ve Uygulamalı Bir Çalışma-”

başlıklı teziyle doktorasını tamamladı. Doktora eğitiminin bir döneminde Maastricht Uluslararası İletişim Fakültesinde (Hogeschool Zuyd) siyaset ve iletişim üzerine dersler aldı. “Toplumsallaşma Sözlüğü” ve “Siyasallığın Toplumsal İnşası: Siyasal Toplumsallaşma” adlarında iki kitabının yanında, Tezkire, Hece, Demokrasi Platformu, Muhafazakâr Düşünce, Sosyoloji Divanı gibi dergilerde makaleleri ve kitap tanıtım yazıları yayımlandı. Sosyal teori, Türkiye modernleşmesi, siyaset sosyolojisi, muhafazakârlık ve çocukluk sosyolojisi konularında çalışmalarına devam etmektedir.

Çağdaş Müslüman Siyaset Düşüncesi II

Halil İbrahim Yenigün

Pazartesi, 18.30 / 02 Mart - 20 Nisan 2015 (8 Hafta)

Okuma
Yoğun

Tartışma
Yoğun

Bu dönem yeni katılımcı alınmayacaktır

Bu seminerde muasır dönemde İslâmî bir düşünce üretme çabasındaki Müslüman düşünürlerin fikrî mirası, izlediği seyir ve geçirdiği evreler itibarıyla coğrafya, kişi ve temalar üzerinden işlenecektir. Yaklaşım ve akım çeşitliliğinin genel bir resmini çıkarma gayretimizle birlikte çalışmamızın odak noktasında ıslah geleneği ve bu mirasın günümüzdeki karşılığı olacaktır. Buna göre çağdaş dönemde öne çıkan kavram, tema ve meselelerin yerli yerince kavranması ve düşünürler muvacehesinde bunlara ilişkin eleştirel analizlerin ve orijinal yorumların katılımcılar tarafından üretilebilmesi dersin temel amacıdır. Kronolojik bir sıra izlenerek Tahtavî sonrası dönemde ağırlıklı olarak Arap dünyası, İran, Güneydoğu Asya, Türkiye ve son dönem itibarıyla Avro-Amerikan düşünce havzalarında öne çıkan fikirler ve fikriyatlar, seçilmiş düşünürlerin birincil eserlerinin tahlili ve tartışılması suretiyle kavranmaya çalışılacaktır. Siyasî düşünceler, ahlâkiyat ve teoloji düzlemleriyle ilişkili biçimde ele alınacak, dönemin başından bu yana tartışılan sorunların günümüze izleri sürülecektir.

Halil İbrahim Yenigün, İstanbul'da doğdu. Üniversite öğrenimini Boğaziçi Üniversitesi Siyaset Bilimi ve Sosyoloji bölümlerinde tamamladı. Lisansüstü eğitimi için 2001'de ABD'ye gitti. Master derecesini 2003 yılında Texas Tech Üniversitesi Siyaset Bilimi bölümünden, doktorasını ise 2013 yılında Virginia Üniversitesi Siyaset bölümünün Siyaset Teorisi programından aldı. Bu üniversitelerde aynı zamanda öğretim görevlisi olarak çalıştı. 2007-2008 akademik yılında tez ve dil çalışmaları için Kahire Amerikan Üniversitesi'nde misafir araştırmacı olarak bulundu.

Ayrıca 2006-2010 yılları arasında American Journal of Islamic Social Sciences (AJISS)'in idarî editörlüğünü yürüttü. Çalışma sahaları arasında Siyaset Ontolojisi, Siyaset Teolojisi, Çağdaş İslâm Siyaset Teorisi özelinde Karşılaştırmalı Siyaset Teorisi gibi konular bulunan Yenigün'ün bazı yerli ve yabancı yayınlarda yazı, değerlendirme ve mülâkatları yayımlanmıştır. Halil İbrahim Yenigün hâlen İstanbul Ticaret Üniversitesi'nde yardımcı doçent olarak vazife yapmakta, ayrıca İstanbul Düşünce Evi (IDE)'nin genel koordinatörlüğünü yürütmektedir.

Politik Teolojik Kavram Okumaları

Bünyamin Bezci

Cumartesi, 14.00 / 07 Mart - 25 Nisan 2015 (8 Hafta)

Okuma
Yoğun

Tartışma
Yoğun

Katılım Şartları: Politik felsefe literatürüne ait okumalar yapmış olmak ve her hafta verilecek okumaları tartışabilir düzeyde okuyacak olmak

Bu programın amacı politik kavramların anlamlarını ve bu anlamlardaki tarihsel dönüşümleri sorgulamaktır. Alman politik felsefesinin Begriffsgeschichte (kavramlar tarihi) ekolüne yakın sorgulamalar yapılacaktır. Zira kavramlar tarihsel olarak anlam değişimine uğradığı gibi bir anlam özünü de her daim korumaktadır. Kavramlar insanın modern kaderine ait olsa da bizim bildiğimiz sıradan anlamların ötesinde tarihsel bir süreçten süzülerek gelmektedir. Bu dönem kavramlara münhasıran politik teolojik bir perspektiften bakacağız. Öncelikle politik felsefe ile politik teoloji arasındaki ayrımları tartışacağız. Daha sonrasında politik teolojik bakışı sorgulayacağız. Son olarak da temsil, ilerleme ve din kavramlarının politik teolojik bakışla izini süreceğiz. Ders bir anlatım dersi değil birlikte anlam arayışı olacaktır.

Bünyamin Bezci, Ankara SBF mezunudur. Almanya Bremen'de dil öğrenimi sonrası yüksek lisansını Sakarya Üniversitesinde tamamladı. Doktorayı Uludağ Üniversitesinde Alman politik felsefesi üzerine yaptı. Muğla Üniversitesinde başladığı akademik kariyerine Sakarya Üniversitesinde devam etmektedir. Halen Sakarya Üniversitesi Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi Bölümü başkanlığını yürütmektedir.

Başlangıçtan Kant'a Modern Batı Düşüncesi

Kasım Küçükcalp

Pazartesi, 18.00

İslâm Düşüncesinde Erdemler Ahlakı

Müstakim Arıcı

Salı, 18.00

Meşşai Doğa Felsefesine Giriş:

eş-Şifâ/es-Simâ'u't-tabî'i Okumaları

İbrahim Halil Üçer

Perşembe, 17.30

Düşünmenin Yolunda Olmak:

Martin Heidegger Okumaları

Feridun Yılmaz & Şenol Karagüzel

Cumartesi, 14.00

Bir felsefe dili kurmak, yüzyılları gerekli kılan bir çabada ancak karşılığı bulur. Batı düşüncesinin berraklığını yitiren doğasına karşı klasik felsefi geleneğin İslam dünyasındaki karşılıkları, insana, bilime, doğaya, siyaset ve ahlaka ilişkin temel varsayımlarındaki saygınlığını muhafaza etmektedir. İLEM Felsefe Çalışma Grubu bu bağlamda çağdaş düşüncenin mukayeseli kritiğinin yapıldığı ve klasik metinlerin okunduğu programlar ile çalışmalarını sürdürmektedir.

Başlangıçtan Kant'a Modern Batı Düşüncesi

Kasım Küçükkalp

Pazartesi, 18.00 / 02 Mart - 27 Nisan 2015 (9 Hafta)

Okuma
Yoğun

Tartışma
Yoğun

Katılım Şartları: Batı felsefesini anlama çabası içinde olma

Bu ders boyunca Modern Batı düşüncesi, başlangıcından Kant felsefesi dâhil olmak üzere Aydınlanma düşüncesine kadar olan süreç içerisinde ontolojik, epistemolojik, etik ve politik imaları bağlamında belirli düşünürler ekseninde ele alınıp değerlendirilmeye çalışılacaktır. Bu bağlamda Rönesans ve Modern Bilim Düşüncesi ile başlamak üzere, Bacon, Hobbes, Locke, Berkeley ve Hume gibi ampirist filozoflar ve ampirist epistemoloji anlayışı ile Descartes, Spinoza ve Leibniz gibi rasyonalist filozof ve rasyonalist epistemoloji anlayışı, modern düşüncüyü belirgin hale getiren sübjektivist ve hümanist ontoloji anlayışı bağlamında mukayeseli olarak ele alınıp, değerlendirilecektir. Kuşkusuz bu noktada Kant, gerek söz konusu iki epistemoloji geleneğini mezceden karakteri ile, gerekse ortaya koymuş olduğu otonom ahlaki özne nosyonu ile modern Batı düşüncesinin tekemmülünde önemli bir konumda bulunmaktadır. Bu öneme binaen bu dönemki dersler Kant felsefesi dahil olmak üzere modern Batı düşüncesine tahsis edilecektir.

Kasım Küçükkalp, DEÜ İlahiyat Fakültesini 1999 yılında bitirdi ve hemen akabinde DEÜ Sosyal Bilimler Enstitüsü bünyesinde kazanmış olduğu yüksek lisans programına bağlı olarak bir yıl İngilizce hazırlık sınıfını okuduktan sonra, Uludağ Üniversitesi İlahiyat Fakültesinde hem yüksek lisans programına hem de araştırma görevlisi olarak fakültedeki görevine başladı. "Nietzsche'nin Postmodernizme Felsefe Bakımından Etkileri" başlıklı tezini Prof. Dr. Ahmet Cevizci danışmanlığında 2002 yılında tamamladı. Yüksek Lisansın akabinde kazanmış olduğu

doktora programı ekseninde, aynı danışman hocanın rehberliğinde "Batı Felsefesinin Dekonstrüksiyonuna Yönelik İki Yaklaşım: Heidegger ve Derrida" konulu doktora çalışmasını Şubat 2008 yılında tamamladı. Halen Uludağ Üniversitesi İlahiyat Fakültesi'nde Felsefe Tarihi Anabilim Dalında Doçent olarak çalışan Küçükkalp ayrıca, Prof. Dr. Ahmet Cevizci'nin editörlüğünde 2003 yılından beri yayınlanmaya devam eden uzun süreli bir çalışma olan Felsefe Ansiklopedisi adlı çalışmada genel koordinasyon göreviyle beraber çeşitli maddeler de kaleme almaktadır.

İslâm Düşüncesinde Erdemler Ahlâkı

Müstakim Arıcı

Salı, 18.00 / 03 Mart - 21 Nisan 2015 (8 Hafta)

Okuma
Yoğun

Arapça
Gerekir

Katılım Şartları: Dersler başlamadan önce İslâm ahlâk düşüncesi hakkında kapsayıcı bir bakış için İslâm Ahlâk Literatürü- Ekoller ve Problemler- okumuş olma

Ders İslam Ahlak Düşüncesi Projesi kapsamında gerçekleştirilmektedir.

Ahlâk felsefesinin bir disiplin olma yolundaki en önemli adımlardan biri kendine ait bir terminolojiye sahip olma sürecidir. Büyük oranda Aristoteles ile başlayan bu süreç onun Yeni-Eflatuncu şârihleri ile devam etmiş, Nikomakhos'un ve benzer bazı Yunanca eserlerin Arapçaya çevrilmesi ile bu terminoloji İslâm dünyasına girmiştir. Kindî ve Fârâbî'den sonra bu terminolojiye önemli bir katkı sağlamış olan İbn Sînâ, İbn Miskeveyh ve Gazzâlî'nin özellikle ahlâk felsefesinin erdemler ve erdemsizlikler hakkındaki kavramlar alanını daha da genişletmesi felsefi ahlâk düşüncesine bir zenginlik kazandırmıştır. Daha sonraki ahlâk felsefesi çalışmalarında bu kavram dağarcığına yapılan katkılar kısmen de olsa devam etmiştir. Bu katkı sahiplerinden biri de Taşköprizâde'dir. Müellif Şerhu'l-Ahlâki'l-Adudiyye adlı eserinde ilgili terminolojiye erdemsizlikler çerçevesinde birtakım teklifler sunmuştur. Bu seminerde literatürde yer alan erdemsizlik halleriyle ilgili bazı tartışmalar üzerinde durulacak, Taşköprizâde'nin Şerhu'l-Ahlâki'l-Adudiyye'de ortaya koyduğu tâli derecedeki erdemlere ve erdemsizliklere değinilecek ve bunlar tablolar halinde İbn Sînâ ve Gazzâlî'deki kavramlar ile mukayese edilecektir. Bahsedilen isimlerle birlikte ahlâk felsefesi metinlerinin naslarla uyumlu bir hale getirilme çabası da dikkate değer bir durumdur. Bu seminerde İslâm ahlâk felsefesinin erdem anlayışının ilk dönemlerden 16.yy.a kadar aldığı seyir belli metinler üzerinden takip edilecektir. Seminer sonunda katılımcıların klasik dönem İslâm ahlâk düşüncesinin erdem anlayışı hakkında genel çerçeveyi görmeleri, erdem ve erdemsizliklerin nasıl tanımlandığını anlamaları, bazı tali tartışmalara muttali olmaları hedeflenmektedir.

Müstakim Arıcı, 1994 yılında Üsküdar Çengelköy'de hafızlık eğitimini tamamladı. 1997'de Kadıköy İmam Hatip Lisesi'nden, 2002'de Marmara Üniversitesi İlahiyat Fakültesi'nden mezun oldu. 2005 yılında *İbn Sînâ'nın Öğrencisi Behmenyâr b. Merzûbân ve Felsefesi* başlıklı teziyle Marmara Üniversitesi'nde yüksek lisansını tamamladı. Doktora çalışmasını da yine İslâm felsefesi alanında *Necmettin el-Kâtibi ve Metafizik Düşüncesi* adlı teziyle 2011 yılında İstanbul Üniversitesi'nde tamamladı. 2003-2012 yılları arasında Diyanet İşleri Başkanlığı bünyesinde muhtelif kadrolarda görev yaptı.

2012 yılının Ekim ayında İstanbul Üniversitesi İlahiyat Fakültesi'ne yardımcı doçent olarak atandı ve halen İslâm Felsefesi Ana Bilim Dalı'nda öğretim üyesi olarak çalışmaktadır. Temel çalışma alanları İbn Sînâ sonrası düşünce ve felsefe, İslâm düşünürlerinde siyaset ve ahlâk felsefesi, İslâm felsefesi tarihi yazıcılığı ve İslâm tıp tarihidir.

Meşşai Doğa Felsefesine Giriş: eş-Şifâ/es-Simâ'u't-tabî'î Okumaları

İbrahim Halil Üçer

Perşembe, 17.30 / 05 Mart - 23 Nisan 2015 (8 Hafta)

Arapça ve
Osmanlıca
Gerekir

Katılım Şartları: Konuya ilişkin okumalar yapmış olma

Meşşai Doğa Felsefesine Giriş: eş-Şifâ/es-Simâ'u't-tabî'î Okumaları'nda Meşşai doğa felsefesi, İbn Sînâ'nın eş-Şifâ kitabının Fizik bölümüne tekabül eden es-Simâ'u't-tabî'î kitabı üzerinden problem odaklı bir şekilde ele alınacaktır. İbn Sînâ'nın metnini Arapça ve Yunanca yazan seleflerinin metinleriyle karşılaştırmalı bir şekilde okunarak, İbn Sînâ'nın Aristotelesçi Fizik geleneğine yaptığı özgün katkılar tespit edilmeye çalışılacaktır. Okumaların amacı, küllî bir ilimler sistemi olarak klasik felsefeyi, özgün müfredatı aracılığıyla yeniden tahsil etmektir.

İbrahim Halil Üçer, lisans eğitimini 2004 yılında Marmara Üniversitesi İlahiyat Fakültesi'nde tamamladı. Aynı üniversitenin Sosyal Bilimler Enstitüsü İslam Felsefesi Bilim Dalı'nda hazırladığı 'Ebu Hayyân et-Tevhidî ve Felsefi Kişiliği' başlıklı teziyle 2007 senesinde yüksek lisansını tamamladı. 2010-2011 eğitim yılında McGill Üniversitesi Institute of Islamic Studies'te misafir araştırmacı olarak bulundu. 2014 senesinde "İbn Sînâ Felsefesinde Suret Anlayışı" başlıklı teziyle İslam felsefesi doktoru oldu. İlgi alanları arasında İbn Sînâ Felsefesi, Yeni-Eflatunculuk düşüncesi, İşârât şerhleri geleneği, Fahreddin er-Râzî ve Muteahhir dönem İslam düşüncesi gibi konular bulunmaktadır. Üçer, hâlihazırda İstanbul Medeniyet Üniversitesi Felsefe Bölümünde görev yapmaktadır.

Düşünmenin Yolunda Olmak: Martin Heidegger Okumaları

Feridun Yılmaz & Şenol Karagüzel

Cumartesi, 14.00 / 07 Mart - 25 Nisan 2015 (8 Hafta)

Okuma
Yoğun

Tartışma
Yoğun

Katılım Şartları: Okumaların içerik bölümünde bahsedilen mesele ve sorularla kaygılı olma

Üç dönemi geride bırakan *Düşünmenin Yolunda Olmak: Martin Heidegger Okumaları*nda bu dönemde de Martin Heidegger'in ağırlıklı olarak 1950'li yıllar sonrası yazdığı ve düşüncesinin köktenci yorumlarını izleme imkânı veren ve bilhassa teknik varlık yorumların izlenebileceği metinler okunacaktır. Bu derslerde ölümden kısa bir süre önce "içimde beni sürekli düşünmeye iten karşı konulmaz bir şey var, düşünmeden edemiyorum" diyen Heidegger'in, düşünürler taifesi içinde bize en yakın ve bizim için en asli soruları sorabilen bu düşünürün, soruşturmalarına kulak kesilerek uzun zamandır klişe tanımlarla üzerinden atılan ve ıskalanan teknik varlıkla olan yazgısal ilişkisi düşünölmeye çalışacaktır. Dersler boyunca içinde yaşadığımız çağın düşünce yoksunluğunu, bunun yazgısal seyrini düşünürle birlikte takip etmek amaçlanmaktadır. Teknik-varlığın yayılımının belirlediği bir yazgının doğasını düşünmenin, başa gelen şeyin ne denli köktenci bir tehlikeye işaret ettiğini işitebilmenin yollarına düşölecektir. Yolun, ara ara hakikatin ışıyiverdiği bir kayrana, ara ara da karamsarlığı çağırın dolambaçlı güzergâhlara çıkaran sevkine kendini bırakmanın, düşünmenin sade, yalın ve o ölçüde belirsiz adımları olduğu bilinerek yola çıkılacaktır. Düşünmenin kendisi, teknik-varlığın işaret ettiği tehlike, Batı metafiziğinin tecessümü olarak bilim düşüncesi ve sanat eserinin doğası, düşünmemizin işaret taşları olacaklardır.

Feridun Yılmaz, Bulgaristan'da doğdu. Marmara Üniversitesi İşletme (İngilizce) mezunu. Uludağ Üniversitesi İktisat Bölümünde öğretim üyesi olarak çalışmalarını sürdürmektedir. İngilizce bilmektedir.

Şenol Karagüzel, Trabzon'da doğdu. Uludağ Üniversitesi Sosyoloji bölümünden mezun oldu. İstanbul'da bir lisede felsefe hoca-sıdır. Arapça bilmektedir.

Roman ve Toplum (Dil, İletişim, Anlatı)

Ali Büyükaslan

Pazartesi, 18.00

Edebiyat ve Estetik

Berat Açıl

Perşembe, 18.00

Türkiye Tarihini Tanpınar'dan Okumak

Şerif Eskin

Salı, 18.30

Edebiyat, bir estetik unsuru olduğu kadar dilin işlevsel imkanları ile üretilmiş bir birikimdir de. Edebiyat Çalışma Grubu bu bağlamda klasik ve modern yaklaşımların incelenmesine olanak sağlayan programlar ile çalışmalarını sürdürmektedir.

Roman ve Toplum (Dil, İletişim, Anlatı)

Ali Büyükaslan

Pazartesi, 18.00 / 02 Mart - 20 Nisan 2015 (6 Hafta)

Tartışma
Yoğun

Katılım Şartları: Alana dair okumalar yapmış olma

Bu derste roman ve diğer anlatı türleri bir iletişim eylemi olarak ele alınacaktır. Yazar ve okuyucu arasındaki ilişki ele alınırken aynı zamanda bu ilişkinin bir iletişim çabası olduğu üzerinde durulacaktır. Bu çabanın bireye ve topluma dönük yönü üzerinde tartışmalar yapılacaktır. Seminerde yazar ya da eser temelli bir paylaşımın ötesinde anlatı, tarihsel süreç içerisinde ele alınacaktır. Anlatının günümüze kadarki serüveni üzerinde durulacaktır. Yazardan, eserden, okuyucudan ve bireyden/toplumdan bağımsız bir serüvenin olamayacağı, bu serüvenin yapı taşları arasında başkaca birtakım oluşturucuların olduğu da göz önünde bulundurulurken yazarın iletişim çabası olarak değerlendirilen kurgunun okuyucuya/izleyiciye/topluma dönük yönü tartışılacaktır. Antik çağlardan günümüze anlatıya (roman, hikâye, şiir, tiyatro, vb.) getirilen yorumların günümüzün birey merkezli yaşam ortamlarında ne tür bir etkiye sahip olduğu, hangi kanalların anlatının etki gücünü oluşturduğu, bugün içerisinde yaşadığımız ve her birimizin ister istemez kuşatması altında olduğu bir yeni durumun, bir başka tür! anlatıya dönüştüğü ya da dönüşüp dönüşmediği güncel bir konu olarak yine bu seminerde üzerinde durulacaktır. Programın temel amacı, katılımcıların anlatı olgusunun varlığına ilişkin temel bilgileri kavramaları ve kişisel analiz ve sonuçları oluşturabilmeleridir. Seminerin interaktif bir şekilde gerçekleşmesi için çaba gösterilecek, katılımcıların ortak paylaşımında bulunabilmeleri amacıyla bazı metinler üzerinde özellikle durulacaktır. Metinlerde yapılacak çözümleme metni anlamının ötesinde metnin yazar ve okuyucu arasındaki iletişim çabası olarak bireye ve topluma yansımalarının anlaşılmasına katkı sağlayacaktır. Seminerde üzerinde durulacak temel kavramlar şunlar olacaktır: Dil, iletişim, anlatı (roman, hikaye, şiir, vb.) sanat anlayışı, yazar okur ilişkisi, roman kahramanları ve toplum, yazar ve toplum, yazılı ve sözlü iletişim.

Ali Büyükaslan, doktorasını Fransız Yeni Romanı üzerine yapan Büyükaslan, uzun yıllar Selçuk Üniversitesi'nde öğretim üyesi olarak çalışmıştır. Dil, edebiyat ve iletişim alanlarında çalışmaları bulunan Büyükaslan, 2005-2009 yılları arasında Fransa'da Strazburg Üniversitesi'nde misafir öğretim üyesi olarak çalışmıştır. Anadili Türkçenin kullanımı ve çift dillilik üzerine de çalışmalar yapan Büyükaslan, çalışmalarını ağırlıklı olarak dil, iletişim ve kültürel çalışmalar üzerine yoğunlaştırmıştır. Halen Marmara Üniversitesi'nde öğretim üyesi olarak çalışmaktadır. Büyükaslan iyi derecede Fransızca bilmektedir.

Edebiyat ve Estetik

Berat Açıl

Perşembe, 18.00 / 05 Mart - 23 Nisan 2015 (8 Hafta)

Tartışma
Yoğun

Katılım Şartları: Osmanlı, Türk ve dünya edebiyatının en temel eserlerini okumuş olma

Edebiyat, tahkiyeye dayanmakla beraber tahkiyesini estetik temeller üzerine bina eder. Edebiyat ve edebiyat eserlerinden söz ederken göz ardı ettiğimiz alanlardan birisidir estetik. Böylesi bir düşüncenin neticesi olarak bu derste, edebiyat ve estetik konuları ele alınacaktır. Osmanlı ve Türk edebiyatlarına daha çok odaklanılacak olan bu seminerde söz konusu edebiyat, İslamî edebiyatların bir nevi addedilecek olup İslam estetiğinin Yunanî kökleri ve ayrışan yönleri üzerinde durulacaktır. Yunan estetiği, İslamî literatür ve bunların Osmanlı edebiyatına akisleri seminerin ana yapısını teşkil edecektir. Seminerde nihai amaç, Osmanlı edebiyatının estetik temellerini tespit ve tahlil etmek olacaktır.

Berat Açıl, lisans, yüksek lisans ve doktora çalışmalarını Boğaziçi Üniversitesi Türk Dili ve Edebiyatı Bölümünde tamamlayan Berat Açıl, 2010 yılında doktora tezini savunarak doktor unvanını aldı. 2003-2007 yılları arasında Boğaziçi Üniversitesi Türk Dili ve Edebiyatı Bölümünde araştırma görevlisi, 2007-2009 yılları arasında İstanbul Bilgi Üniversitesi'nde Türk Dili okutmanı olarak çalışan Açıl, 2009'dan bu yana İstanbul Şehir Üniversitesi Türk Dili ve Edebiyatı Bölümünde görev yapmaktadır. Osmanlı edebiyatının değişik alanlarında araştırmalar yapmış ve yapmakta olan Berat Açıl;

nazım ve nesir, mesnevi, alegori, anlatı bilim, roman kuramı, Osmanlı okuma ve yazma kültürü gibi alanlara ilgi duymakta ve bu konularda araştırmalar yapmaktadır. Açıl'ın çevirileri dışında Modern Dönemde İslamî ve Osmanlı'yı Yeniden Düşünmek (Hüseyin Mercan ile birlikte) ve Klasik Türk Edebiyatında Alegori adlı iki kitabı bulunmaktadır. Açıl, İnsan ve Toplum dergisinin yayın kurulu üyesidir.

Türkiye Tarihini Tanpınar'dan Okumak

Şerif Eskin

Salı, 18.30 / 03 Mart - 21 Nisan 2015 (8 Hafta)

Okuma
Yoğun

Tartışma
Yoğun

Katılım Şartları: Tanpınar'ın romanlarını okumuş olma

Hem bir düşünür hem de bir sanatçı olarak Ahmet Hamdi Tanpınar ölümünün üzerinden elli yılı aşkın bir süre geçmiş olmasına karşın bugün hâlâ ne edebiyat tarihi ve edebiyat eleştirisi ne de sosyoloji, psikoloji vb. sosyal disiplinler tarafından "tüketilememiş" bir figürdür. Günümüzde adeta ikinci defa keşfedilen Tanpınar'ın külliyatı bütün canlılığıyla ülkenin kültür ve düşünce dünyasında okunmakta ve şaşırtıcı biçimde birbirlerinden çok farklı, taban tabana zıt ideolojik kutuplarda bile ayrı ayrı yankısını bulmaktadır. Kendisinin gördüğü bu ilginin sebebi, sanatı ve düşüncesinin tarihsel-sosyal konsantrasyonlarının yanında felsefi ve psikolojik köklerindeki derinlik ve çok seslilikte saklıdır. Ayrıca Tanpınar'ın eserleri tarihsel düzlemde bütünlüklü olarak değerlendirildiğinde bir "Türkiye anlatısı" ortaya çıkmaktadır. Bilhassa roman ve hikâyeleri kimi zaman açık kimi zamansa alegorik biçimde kurgulanmış toplumsal-tarihsel anlatılar içermektedir. Yedışer haftalık iki dönem boyunca sürdürülmesi planlanmış olan bu okuma atölyesinin birinci evresinde ilgili bağlamlar esas alınarak Tanpınar'ın ön plana çıkmış belli başlı romanları üzerinde durulmuştur. Bu ikinci evrede ise yazarın külliyatı üzerinde tematik okumalar yapıp tartışmalar yürütülecek, nihai olarak Türkiye tarihi bu zengin kalem çalışması üzerinden disiplinlerarası bir okuma perspektifiyle yeniden ele alınacaktır.

Şerif Eskin, 2009 yılında İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Türk Dili ve Edebiyatı Bölümü'nden mezun oldu. Ardından aynı bölümde "Ahmet Hamdi Tanpınar'ın Eserleri ve Estetiğinde Bergson Felsefesinin İzdüşümleri ve Kurucu Rolü" başlıklı teziyle yüksek lisans çalışmasını tamamladı. Bir süre çeşitli yayın projelerinde editörlük yaptı. 2012 yılında Fatih Sultan Mehmet Vakıf Üniversitesi Türk Dili ve Edebiyatı Bölümü'nde araştırma görevlisi olarak çalışmaya başladı. Halen İstanbul Üniversitesi'nde "Cumhuriyet Türkiye'sinde Ulusal Hafıza ve Millî Kimlik Politikaları Bağlamında

Edebiyat Faaliyetleri" konulu doktorasını sürdüren Eskin, araştırmalarında edebiyat ve felsefe, edebiyat-i-deoloji-iktidar, edebiyat ve görsellik, edebiyat ve hafıza, edebiyat teorileri, modern Türkiye edebiyatı vb. alanlara yoğunlaşmaktadır.

İslam ve Sosyal Bilimler

Mustafa Tekin

Salı, 18.00

İslam Şehri: Teori ve Pratik

Mustafa Kömürcüoğlu

Cumartesi, 17.00

Avrupa Seyahatnamelerinde Doğu II:

19. Yüzyıl Seyahatnameleri

Lütfi Sunar

Salı, 18.00

Türkiye'de Kentlerin Dönüşümü Atölyesi

Alev Erkilet

Türkiye'de Sosyal Politikalar Atölyesi

Faruk Taşçı

İLEM Toplum Çalışma Grubu; sosyal teori, Türkiye'de toplumsal değişim, şehir, sosyal siyaset ve sosyal psikoloji gibi geniş bir alanda toplumu ilgilendiren konulara bütüncül bir biçimde bakmak üzere çalışmalarını yürütmektedir. Çalışma grubu tarafından oluşturulan dersler, okuma grupları ve atölyelerde günümüz toplum bilimleri çerçevesine sorgulayıcı bir perspektifle bakarak; alternatif bir bakışın kuramsal içeriğini toplumun tüm katmanlardaki izdüşümlerine bakarak incelenmesi amaçlanmaktadır.

İslam ve Sosyal Bilimler

Mustafa Tekin

Salı, 18.00 / 03 Mart - 21 Nisan 2015 (8 Hafta)

Okuma
Yoğun

Tartışma
Yoğun

Katılım Şartları: Konuya ilişkin okumalar yapmış olma

Bu ders metin okumaları ve kritikler biçiminde icra edilecektir. İki aşamada gerçekleştirilecek olan dersin ilk aşamasında, İslam zaviyesinden sosyal bilimlerin bir kritiğinin yapılması hedeflenmektedir. İkinci aşamada ise, İslam ilimleri ve sosyal bilimler arasındaki karşılıklı katkı ve kritiklerin, özellikle aktüel dünyanın sorunları bağlamında ele alınması düşünülmektedir. Bilindiği gibi ülkemizde Batı orijinli içeriklerle okunan sosyal bilimlerin dini olana ilişkin yeni bir konumlandırması ve dine karşı belli ölçeklerde rezervleri vardır. Bu derste, İslam'ın tarihsel müktesebâtından da yararlanarak İslami paradigma ile sosyal bilimlerin paradigmasının farklı metinler üzerinden mukayeseli analiz edilmesi ve bu çerçevede sosyal bilimlerin İslam açısından bir kritiğinin yapılması amaç kapsamındadır. Bu kritik, ilk aşamada kendi sosyal sorunlarımıza yaklaşımlarda, daha yerli bir yöne doğru yolculuğu hedeflemektedir.

Mustafa Tekin, Selçuk Üniversitesi İlahiyat Fakültesi'nden 1991 yılında mezun oldu. 1995 yılında Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Din Sosyolojisi Bilim Dalında "Mevlâna Celâleddin Rûmî'nin Eserlerinde Din ve Toplum" isimli teziyle yüksek lisansını tamamladı. 2003 yılında "Türkiye'de Aydın Kadınlara Göre Din ve Kadın" isimli teziyle doktor oldu. 2004 yılında Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi İlahiyat Fakültesine Yardımcı Doçent olarak atandı. 2006- 2007 öğretim yılı içinde İngiltere'de York Üniversitesi Centre For Women's Studies'de "A Comparative Study on the

Freedom of Women in the Context of Religion-The Cases of Turkey and England" (Din Bağlamında Kadın Özgürlüğü Üzerine Karşılaştırmalı Bir Çalışma-Türkiye ve İngiltere Örnekleri) konusunda doktora sonrası araştırma yaptı. 2009 yılında doçent; 2014 yılında ise Profesör oldu. Halen İstanbul Üniversitesi İlahiyat Fakültesi'nde Din Sosyolojisi A.B.D. başkanı ve öğretim üyesi olarak çalışmaktadır. Evli ve iki çocuk babası olup Arapça ve İngilizce bilmektedir. Yayımlanmış birçok kitapları, makaleleri; yurtiçi ve yurtdışında sunulmuş bildirileri vardır.

İslam Şehri: Teori ve Pratik

Mustafa Kömürcüoğlu

Cumartesi, 17.00 / 07 Mart - 25 Nisan 2015 (8 Hafta)

Okuma
Yoğun

Tartışma
Yoğun

Katılım Şartları: Yönetim bilimleri, İslam tarihi, siyaset bilimi, şehir ve bölge planlama, mimarlık ve sosyoloji konularında dersler almakta ya da almış olma, İleri seviye çalışmalarını takip edebilme

Bu dersin amacı “İslam Şehri” kavramını incelemektir. İslam Tarihi, yüzyıllar içinde farklı coğrafya ve etnisitelerin belirleniminde vücut bulan kentlerin; sosyo-ekonomik, fiziksel ve yönetsel unsurları ile hangi dinamikleri ortaya çıkarttığını anlamak bu derin amacıdır. İslam Şehri’ne ilişkin kavramsal tartışmalar ve kabuller, bu dersin öncelikli konularından olup, tarihsel seyri içinde müslümanların idaresi altında vücut bulan şehirlerin kuramsal arka planından yola çıkarak oluşturulacak projeksiyonlar, günümüze ilişkin verileri irdelemeyi mümkün kılacaktır.

Mustafa Kömürcüoğlu, 1982 İstanbul doğumlu olan Kömürcüoğlu, 1999 yılında İstanbul Üniversitesi Kamu Yönetimi bölümünde lisans öğrenimine başlamıştır. 2003 yılında lisans öğrenimini tamamlayan Kömürcüoğlu, aynı yıl Yıldız Teknik Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Siyaset Bilimi ve Uluslararası İlişkiler Anabilim Dalında yüksek lisansa başlamıştır. 2006 yılında yüksek lisansını 'N. Machiavelli ve T. Hobbes'ta Devlet Çıkarı – Birey Çıkarı İlişkisi' başlıklı teziyle tamamlamıştır. 2006 yılında Sakarya Üniversitesi Kamu Yönetimi Anabilim Dalında doktora programına

kaydolan Kömürcüoğlu, aynı yıl Sakarya Üniversitesi Kamu Yönetimi Bölümünde araştırma görevlisi olarak görev yapmaya başlamıştır. Kömürcüoğlu'nun ilgi alanı siyaset bilimi ve şehirçilik olup bu alanlarda makale ve bildirileri bulunmaktadır.

Avrupa Seyahatnamelerinde Doğu II: 19. Yüzyıl Seyahatnameleri

Lütfi Sunar

Salı, 18.00 / 03 Mart - 21 Nisan 2015 (8 Hafta)

Okuma
Yoğun

Tartışma
Yoğun

Katılım Şartları: Çalışma veya ilgi alanının konuyla ilgili olması

17. yüzyılda seyyah, tüccar, misyoner, diplomat, bilim adamlarının kaleme aldıkları seyahatnameler, konuları ve içerikleri bakımından öncekilerden çok farklıdır. 17-18. yüzyıllarda Doğu'ya ilgi giderek artmış, Doğu'dan gelen bilgiler modernite ile ilgili tartışmalarına ciddi katkılar sağlamıştır. Ancak 19. yüzyıl tam bir seyahatname patlamasına, seyahatnamelerin biçim ve içerik değişimine şahitlik etmektedir. Eskiden faydalanılan ve özenilen Doğu artık üstten bakılan, değerlendirilen ve yargılanan bir biçim almıştır. Bu dönemden itibaren Doğu hakkında yazmak entelektüel modanın ayrılmaz bir parçası haline gelmiştir. Bu sebeple 19. yüzyıl seyahatnamelerini önceki yüzyıllardakilerle karşılaştırmalı bir biçimde okumak, dünyada toplumlar arası ilişkilerin seyrini ve mahiyetini anlamak için ciddi bir önem arz etmektedir. Öte yandan bu seyahatnameler üzerinden modernitenin 19. yüzyılda değişen anlam örüntülerini (modern olmanın özbilincini) de kavramak mümkündür. Geçtiğimiz yıllarda İLEM'de yürütülen Klasik Sosyal Teoride Öteki konulu derslerin ve 2014 Güz döneminde gerçekleştirilen 17. Yüzyıl Seyahatnamelerinde Doğu isimli okuma grubunun bir devamı mahiyetinde olan bu programda Nerval, Chateaubriand, Amicis, Fontmagne, Lord Byron, Puşkin, Lady Hornby gibi isimlerin seyahatnamelerinden parçalar okunacak ve tartışılacaktır.

Lütfi Sunar, lisans eğitimini 2002 yılında İstanbul Bilgi Üniversitesi Uluslararası İlişkiler ve Ekonomi bölümlerinde tamamladı. 2010 yılında İstanbul Üniversitesi Sosyoloji Bölümünde "Karl Marx ve Max Weber'in Doğu Topluluklarına Yaklaşımları" başlıklı tezıyla doktorasını tamamladı. Sosyolojik teori, sosyoloji tarihi, şarkiyatçılık alanında çalışmalarda bulunan Lütfi Sunar, hâlen İstanbul Üniversitesi Sosyoloji Bölümünde öğretim üyesi olarak çalışmaktadır. Sunar'ın Marx ve Weber'de Doğu Toplulukları ve Türkiye'de İş Ortaklıkları, Marx an Weber on Oriental Societies: In the Shadow of Western Modernity adlı yayımlanmış üç telif kitabı ve çok sayıda editörlüğünü yaptığı kitap bulunmaktadır.

Türkiye’de Sosyal Politikalar Atölyesi

Faruk Taşçı

Okuma
Yoğun

Tartışma
Yoğun

Yazım
Gerekir

Araştırma
Gerekir

Sunum
Var

Saha
Çalışması

Bu dönem yeni katılımcı alınmayacaktır

Atölyemiz, Türkiye’deki sosyal politikaları “zihniyet, aktör ve uygulama” safhaları şeklinde ele almaktadır. Bu kapsamda “Türkiye’deki sosyal politikaların hangi zihniyet üzerine ortaya çıktığı, geliştiği ve dönüşmekte olduğu” soruları merkeze alınarak, “hangi aktörler eliyle uygulanmakta olduğu” sorusuna cevap aranmaktadır. İki haftada bir toplanan Atölye ilk aşamada “devlet” (merkezi yönetim) ve “aile” (gelenek) olmak üzere sosyal politikalar açısından Türkiye için kritik olan iki aktör üzerinde derinlemesine okuma ve müzakereleri tamamlamıştır. İkinci aşamada ise “yerel yönetimler”, “sivil toplum” ve “özel sektör/piyasa” aktörleri üzerinde durulacaktır. Ve nihayetinde tüm aktörlerin “uygulama alanları”na yer verilecektir. Atölyenin son aşamasında, her bir konu için sorumlu olan katılımcılarından sorumlu oldukları konuların ham metinlerini Atölye masasına getirmeleri beklenmektedir. Sonrasında ise bu ham metinlerin tüm katılımcılar ile derinlemesine müzakereler sonucunda has metin haline getirilmesi amaçlanmaktadır.

Faruk Taşçı, Rize-Pazar’da dünyaya geldi. Lisans eğitimini Boğaziçi Üniversitesi Sosyoloji bölümünde tamamladı (2005). Yüksek Lisansını (2007) ve Doktorasını (2011) İstanbul Üniversitesi Çalışma Ekonomisi ve Endüstri İlişkileri Bölümünde bitirdi. Aynı bölümde Aralık 2006 – Mayıs 2012 arasında araştırma görevlisi olarak çalıştı. Mayıs 2012’den bu yana Sosyal Siyaset – Sosyal Güvenlik Anabilim Dalı’nda Yardımcı Doçent olarak görev yapmakta olan Taşçı’nın “Sosyal Politikalarda Can Simidi: Sosyal Yardım” (Nobel Yayınları, 2010) ve “Sosyal Politika Ahlakı” (Nobel Yayınları, 2012) adlı

kitapları yanında, sosyal politika alanında makaleleri ve bildirileri bulunmaktadır.

Türkiye’de Kentlerin Dönüşümü Atölyesi

Alev Erkilet

Okuma
Yoğun

Tartışma
Yoğun

Yazım
Gerekir

Araştırma
Gerekir

Sunum
Var

Saha
Çalışması

Bu dönem yeni katılımcı alınmayacaktır

Kent çalışmaları, disiplinler arası niteliği ile Türkiye’de uzun yıllara dayanan bilimsel birikime sahiptir. Kentleşmenin siyasal ve ekonomik yönleri ile kazandığı yeni boyutlar, disiplinler sınırları aşan ancak, odağından da saptırmayan incelemeler gerektirmektedir. Buradan hareketle 2014 Bahar döneminde kurulan “Türkiye’de Kentlerin Dönüşümü Atölyesi”, bu sahada ürün vermek isteyen genç ilim insanlarını bir araya getirerek, kent çalışmalarının yarımına dair bir ufku ortaya koymayı amaçlamaktadır. Bu amaçla atölye saha çalışmalarını, bibliyografya incelemelerini ve kuramsal tartışmaları ürüne dönüştürecek bir program sunarak, kamuoyunun ve akademinin kentlerin dönüşümü ile ilgili perspektifini genişletmeyi hedeflemektedir. Bahar döneminde yeni katılımcı kabul etmeyecek atölye’de mimar, şehir plancısı, harita ve çevre mühendisleri, sosyolog ve iktisatçılardan oluşan katılımcılar saha çalışmalarını tamamlayacaklardır.

Alev Erkilet, Ankara’da doğdu. İlk, orta ve lise öğrenimini TED Ankara Kolejii’nde tamamladı. 1983’te Hacettepe Üniversitesi Sosyoloji Bölümü’nü bitirdi. Yüksek lisans (1985) ve doktorasını (1996) araştırma görevlisi olarak çalıştığı aynı bölümde tamamladı. Bu dönemde DPT’nin Özel İhtisas Komisyonlarında ve Aile Araştırma Kurumu için yapılan “Metropolde Kariyer Meslekleri ve Aile Yapısı Temelinde Yaşama Tarzları” başlıklı araştırmada görev aldı. Bölümlerinden birini yazdığı araştırma raporu 1997 yılında yayımlandı. 1997-2000 yılları arasında Kırıkkale Üniversitesi Sosyoloji

Bölümü’nde yardımcı doçent olarak çalıştı. 2006-2007’de İBB’nin Tarihi Yarımada Koruma Amaçlı Kentel Tasarım Projesi’nin sosyolojik araştırmalarını yürüttü. Aynı yıl ASAGEM için yapılan “Medya Profesyonellerinin ve Medyanın Aile Algısı” araştırmada görev aldı. Bu rapor 2008 yılında yayımlandı. Şubat 2012 ile Eylül 2013 arasında Kırklareli Üniversitesi Fen-Edebiyat Fakültesi Sosyoloji Bölümünde yardımcı doçent ve doçent olarak çalışan Erkilet, Eylül 2013’den bu yana Sakarya Üniversitesi İletişim Fakültesi İletişim Tasarımı ve Medya Bölümü’nde görev yapmaktadır. Ortadoğu’da Modernleşme ve İslami Hareketler, Ele Geçirilemeyen Toprak Kuzey Kafkasya, Eleştirelilikten Uyuma, Toplumsal Yapı ve Değişme Kuramları ve İstanbul Halkının Dilencilik Olgusuna Bakış Açısı (İ. Coşkun ile birlikte) adında beş kitabı ve çeşitli kitap ve dergilerde yayımlanmış makaleleri vardır.

Teyfur Erdođdu Tarih Atölyesi
(Osmanlı Vekayinamelerinde Tarih Kavramı)

Teyfur Erdođdu
Cuma, 18.00

14. Yüzyıl Anadolu'sunda Entelektüel Biyografi
Yazımı Denemeleri: Cemaleddin Aksarayı

Ertuğrul Ökten
Cuma, 17.30

İnsanlığın tarihsel birikiminin kaynağını teşkil eden maddi ve manevi unsurlar, gerek medeniyetlerin teşekkülü gerekse bizatihi tarihin yazımı bakımından ilmi yetkinlikle ayırt edilip, farklılıkları ortaya konabilir. Tarih Çalışma Grubu, tarih yazıcılığı, Osmanlı tarihi, Osmanlı entelektüel tarihi, medeniyetler tarihi gibi konuları ele alarak bu farklılıkları ortaya koymaya çalışmaktadır.

Teyfur Erdoğan Tarih Atölyesi (Osmanlı Vekayinamelerinde Tarih Kavramı)

Teyfur Erdoğan

Cuma, 18.00 / 06 Mart - 24 Nisan 2015 (8 Hafta)

Okuma
Yoğun

Tartışma
Yoğun

Araştırma
Gerekir

Katılım Şartları: Lisansüstü çalışmalarını Osmanlı tarihi alanında yapıyor olma

Bu atölyede Osmanlı vakayinameleri ele alınacak ve bu vakayinamelerin girizgâh ve mukaddimelerinde yazarların tarih kelimesinden anladıkları *kavram tarihi* yöntemi kullanılarak ortaya konacaktır. Katılımcılarla birlikte ilk dönem Osmanlı vakayinamelerini tanımak, kavramlar üzerinde düşünmek, Kavram tarihi yöntemi öğrenmek, bu yöntem kullanılarak tarih kavramının Osmanlı vakayinamelerindeki vazediliş ve değişimini tespit etmek ve ilk dönem Osmanlı vakayinamelerinde tarih kavramı isimli bir makale yazmak atölyenin temel amacı olacaktır.

Teyfur Erdoğan, Yıldız Teknik Üniversitesi İnsan ve Toplum Bilimleri ile Felsefe bölümlerinde öğretim üyesidir (2006-). TRT Radyo 1'de Tarih Atölyesi isimli programın yapımcı ve sunucusu (B. Arı ile birlikte 2012-). Sivil bir hareket olan Şehir(l) Atölyesi'nin kurucu ve yürütücüsü (H. Soygüzel-E. Keskin ile birlikte 2014-). Eğitimi: Mimar Sinan Üniversitesi Mimarlık İstanbul Üniversitesi Kamu Yönetimi İstanbul Üniversitesi Siyaset Bilimi (Y. Lisans). Hacettepe Üniversitesi Tarih (Doktora). Mülkiye'de (Ankara Üniversitesi Siyasal Bilgiler Fakültesi) öğretim görevlisi (1993-1999).

Otto-Friedrich Bamberg (Almanya, 1999-2000); Edinburgh (İskoçya, 2001); Aix-Marseille I (Fransa, 2000-2006) ve Chicago (ABD, 2014) üniversitelerinde akademik ve bilimsel faaliyetler. Eserleri: Tarih, mimarlık, kavramlar, çeviri ve şehirciliğe yönelik çalışmalar yayınladı, dersler verdi.

14. Yüzyıl Anadolu'sunda Entelektüel Biyografi Yazımı Denemeleri: Cemaleddin Aksarayi

Ertuğrul Ökten

Cuma, 17.30 / 06 Mart - 24 Nisan 2015 (8 Hafta)

Okuma
Yoğun

Tartışma
Yoğun

Araştırma
Gerekir

Arapça veya
Farsça gerekir

Katılım Şartları: Bu dönemde (14. yy) felsefe, kelim, edebiyat, tasavvuf vb. gibi alanlarda yapılan tartışmalara, bu alanların öğretimi gibi konulara ilgi duyma

Bu atölye daha önce yapılan 14.-15. yüzyıllar entelektüel tarih atölyelerini bir başka açıdan tamamlar niteliktedir. Daha önceki atölyelerden çıkan sonuca göre bu tarihi çalışmanın yollarından biri coğrafi olarak üretim merkezlerine bakmak ve buradan eser üretimi hakkında bir genel resim çizmeye çalışmaktı. Bu, atölyeyi, kişiler ve eserlerine yaklaştırdı. Bu kişilerden bazılarının eserlerine bakarak, eserlerinin ürettikleri ve içinde yaşadıkları tarihsel ortamı göz önüne alarak entelektüel biyografi yazmak atölyenin temel amacıdır. Haklarında belli miktarda bilgimiz olan kişiler hakkındaki anlayışımızı geliştirmek, Anadolu'nun entelektüel açıdan bu dönemdeki durumunu ve problemleri anlamak ve Osmanlı erken dönemini bir başka ışık altında betimlemek atölyenin nihai amaçları arasında yer almaktadır. Cemaleddin Aksarayi, düşüncesi ve buna etki eden tarihi gerçeklikler üzerine kurgulanmış, yazdığı eserlere dayanan bir entelektüel biyografi denemesi üretmek, benzer biyografileri 14.-15. yüzyılda yaşamış birçok âlim için mümkün olduğunu göstererek dönem tarihini ileriye götürmenin bir yolu olarak entelektüel tarihi teklif etmek ve Karamanoğulları Beyliği'nin entelektüel coğrafyadaki yeri hakkında fikir sahibi olmak atölye sonunda elde edilmesi amaçlanan kazanımlar arasında yer almaktadır.

Ertuğrul Ökten, Lisans ve yüksek lisans çalışmalarını sırasıyla Boğaziçi ve Bilkent üniversitelerinde yaptı. Doktora tez konusu Molla Cami'nin hayatı ve Herat'taki entelektüel misyonu'dur (University of Chicago, 2007). Sosyal ve kültürel tarihle başlayan tarih ilgisi son zamanlarda entelektüel tarihe kaymıştır. Halen 29 Mayıs üniversitesi Siyaset Bilimi ve Uluslararası İlişkiler Bölümü'nde yardımcı doçent olarak çalışmaktadır.

ÖZEL ÇALIŞMALAR

Oryantalizm: Batı'da İslam Araştırmaları

Bilal Gökkır

Çarşamba, 18.00

Karşılaştırmalı Eğitim Düşüncesi

Yusuf Alpaydın

Cumartesi, 18.00

İLEM'de henüz bir çalışma grubu kapsamında yer almadığı halde ilim dünyamızda tartışılması öngörülen çeşitli çalışmalar özel etkinlikler kapsamındadır. İleride farklı alanlarda oluşturulacak çalışma gruplarının nüveleri bu programlarda atılmaktadır.

Oryantalizm: Batı'da İslam Araştırmaları

Bilal Gökür

Çarşamba, 18.00 / 04 Mart - 22 Nisan 2015 (8 Hafta)

Tartışma
Yoğun

Katılım Şartları: Alana dair temel okumalar yapmış olma

Bu seminerde özellikle sömürgecilik dönemi ve sömürgeciliğin bitişinde Batı'da İslam hakkında yapılan bir kısım çalışmaların tahlilleri yapılacaktır. İngiliz oryantalist örneklerinden yola çıkılarak W.Mur, W. Tisdall, C. Torrey, R. Bell, M. Watt ve A. Jeffery gibi isimler ve eserleri üzerinde durulacaktır. Eserlerdeki fikir ve yaklaşımların dini ve siyasi altyapısı, sonraki dönemlerde yansımaları ve bilhassa Müslüman müellifler tarafından varsa cevapları üzerinde durulacak aynı zamanda akademik anlamda etkilerine de değinilecektir. Oryantalizm, oksidentalizm, öteki, misyonerlik, sömürgecilik, Darwin ve evrim teorisi, Batı pozitivizmi, materyalizm, Batı din araştırmaları, dilbilimsel araştırmalar, Yahudilik ve Hıristiyanlık ve Kutsal metinleri, Kur'an araştırmaları üzerinde sıkça durulacak temel kavramlar olacaktır. Katılımcılar 8 hafta sürecek bu seminerler sonunda oryantalist düşüncenin bilhassa tarihsel düşünce altyapısı ve Yahudi ve Hıristiyan dini temelleri hakkında vukufiyet kazanacaklardır.

Bilal Gökür, 1990'da Marmara Üniversitesi İlahiyat Fakültesinden mezun oldu. Marmara Üniversitesi'nde Dinler Tarihi'nde yüksek lisansın yanı sıra İngiltere'de Manchester Üniversitesi'nde Ortadoğu Araştırmaları Bölümü-Kur'an ve Tefsir Araştırmaları'nda yüksek lisans eğitimlerini tamamladı. İngiltere'de Manchester Üniversitesi'nde İngiliz Müsteşriklerin Kur'an'a Yaklaşımları" konusunda (Ortadoğu Araştırmaları Bölümü-Kur'an ve Tefsir Araştırmaları) 2002 yılında doktorasını tamamladı. SDÜ İlahiyat Fakültesinde Tefsir Anabilim Dalı 2002-2010 Öğretim üyesi olarak görev

yaptı. 2010-2011 yılları arasında Manchester University, 2013 yılında Strasbourg İlahiyat Fakültesinde, 2013-2014 yıllarında Oxford University'de Misafir Öğretim üyesi olarak bulundu. 2011 yılından itibaren İstanbul Üniversitesi İlahiyat Fakültesi'nde görev yapmaktadır.

Karşılaştırmalı Eğitim Düşüncesi

Yusuf Alpaydın

Cumartesi, 18.00 / 07 Mart - 25 Nisan 2015 (8 Hafta)

Tartışma
Yoğun

Katılım Şartları: Sosyal bilimlerde, özellikle eğitim bilimleri ve öğretmen yetiştirme alanlarında eğitime devam ediyor olma

Bu derste 19. yüzyıl ve sonrası dönemde İslam ve Batı dünyasında genel eğitime ilişkin başlıca düşüncelerin, örnek kurumlar ve düşünürler/metinler üzerinden karşılaştırılması amaçlanmaktadır. Bu doğrultuda öncelikle farklı medeniyetlerde eğitim düşüncesinin gelişimi hakkında genel bir tarihsel çerçeve çizilecektir. Daha sonra eğitimin genel amaç ve işlevleri, insan-öğrenci tasavvurları ve insani gelişim alanları, öncelikli konular, değerler ve sıralama açısından müfredatlar, bilgi, öğrenme ve öğretme yaklaşımları, öğretmen rolleri ve eğitimin aile, siyaset ve ekonomi gibi diğer toplumsal kurumlarla ilişkileri hakkındaki görüşler üzerinden tartışmalar yürütülecektir. Ders, katılımcıların günümüzdeki hâkim eğitim düşüncesini daha geniş bir sistem içerisinde konumlandırabilmesine ve bu düşünceyi diğer alternatifleri ile birlikte değerlendirebilecek bir bakış açısı kazanmalarına yardımcı olacaktır.

Yusuf Alpaydın, lisans eğitimini Boğaziçi Üniversitesi Rehberlik ve Psikolojik Danışmanlık Bölümünde, yüksek lisans eğitimini aynı üniversitede yetişkin eğitimi programında aldı. Doktora çalışmasını İstanbul Üniversitesi Çalışma Ekonomisi Bölümünde Türkiye'de yükseköğretim sistemi ve emek piyasası arasındaki ilişkileri konu alan teziyle tamamladı. Eğitim politikaları, eğitim-istihdam ilişkileri, aile eğitimi ve yetişkin eğitimi konularında araştırma ve yayınları devam etmektedir. Halen Marmara Üniversitesi Atatürk Eğitim Fakültesi Eğitim Bilimleri Bölümünde öğretim üyesi

olarak çalışmaktadır.

Sıkça Sorulan Sorular

İLEM'e ilk kez başvuru yapıyorum, bu kabulümü etkiler mi?

Hayır, etkilemez.

Başvurular ve kabul nasıl gerçekleşiyor?

Başvurular, yalnızca basvuru.ilem.org.tr/ihstis adresinden yapılmaktadır. Başvurduğunuz programın şartlarına göre ilgili çalışma grubu tarafından ön değerlendirme yapıldıktan sonra kabulünüz gerçekleşecektir.

Programa herkes başvurabilir mi?

Başvuru formunda bulunan şartları taşıyan lisans eğitimini tamamlamış veya lisansüstü eğitimine devam eden kişiler programa başvurabilirler.

Başvurum ne zaman geçersiz kabul edilir?

Gerekli bilgilerin eksik ve yanlış girilmesi; dönem içerisinde üçten fazla programa başvuru yapılması; özellikle atölyelere başvuranlar için, programı tercih gerekçesi ve çalışmalarına dair bilgilerin girilmemesi başvurunuzu geçersiz kılar. Başvuru formunda bulunan şartları taşımadığı tespit edilenler, programa kabul edilmezler.

Birden çok çalışma grubunda yer alabilir miyiz?

Evet, yer alınabilir; ancak her çalışma grubunun bir bütünlük arz ettiği unutulmamalıdır.

İhtisas Programı'na katılım ücretli midir?

İLEM İhtisas programında herhangi bir ücret talep edilmez.

Program sonunda katılım belgesi ya da sertifika verilmekte midir?

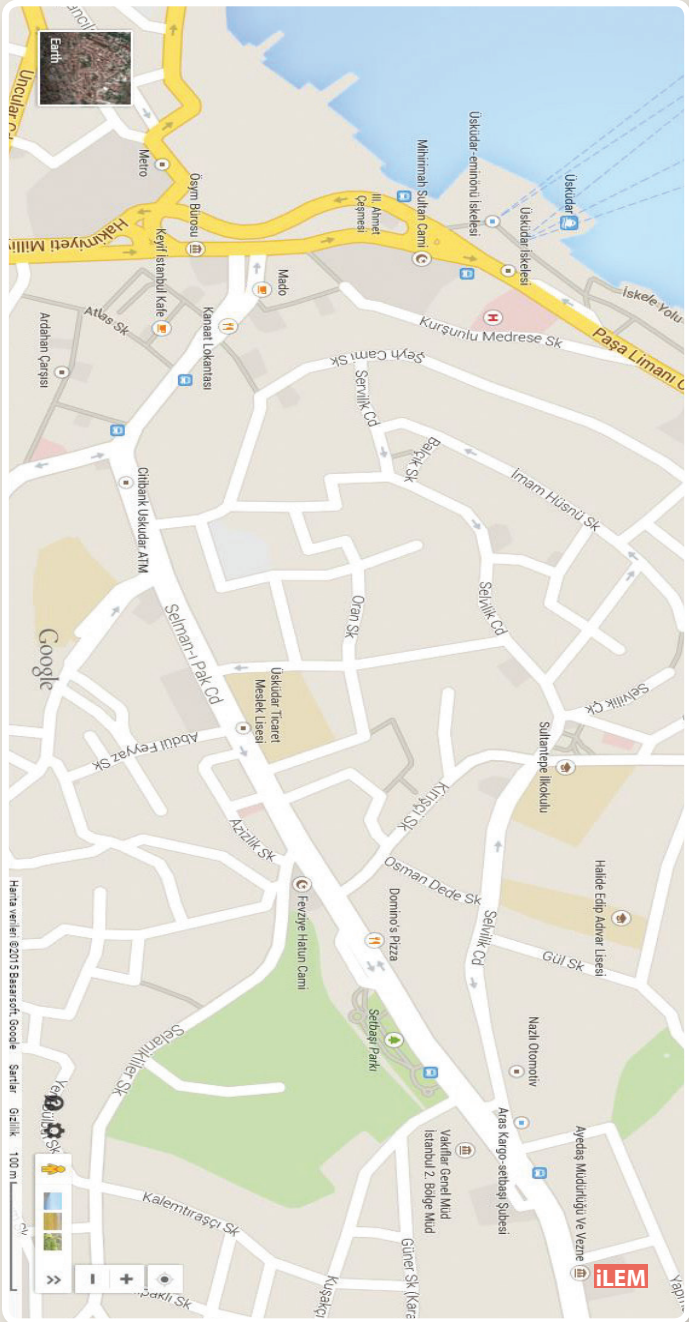
Talep edildiği takdirde, katıldığımız programlara ilişkin bir belge verilebilir. Ancak, çalışmaların hiç birinde herhangi bir sertifikasyon söz konusu değildir.

Başvuru sonucunu nasıl öğrenirim?

Başvuru sonuçları sms ve e-posta aracılığıyla bildirilecektir.

Siyaset Çalışma Grubu	Ders	Milliyetçilik ve Etnik Siyaset	Hüseyin Alptekin	Çarşamba, 18.00
	Ders	Türkiye'de Muhafazakârlık	Mahmut Hakkı Akın	Cuma, 18.00
	Ders	Çağdaş Müslüman Siyaset Düşüncesi II	Halil İbrahim Yenigün	Pazartesi, 18.30
	Okuma Grubu	Politik Teolojik Kavram Okumaları	Bünyamin Bezci	Cumartesi, 14.00
Felsefe Çalışma Grubu	Ders	Başlangıçtan Kant'a Modern Batı Düşüncesi	Kasım Küçükalp	Pazartesi, 18.00
	Ders	İslâm Düşüncesinde Erdemler Ahlakı	Müstakim Arıcı	Salı, 18.00
	Okuma Grubu	Meşşai Doğa Felsefesine Giriş: eş-Şifâ/es-Simâ'u't-tabî'î Okumaları	İbrahim Halil Üçer	Perşembe, 17.30
	Okuma Grubu	Düşünmenin Yolunda Olmak: Martin Heidegger Okumaları	Feridun Yılmaz & Şenol Karagüzel	Cumartesi, 14.00
Edebiyat Çalışma Grubu	Ders	Roman ve Toplum (Dil, İletişim, Anlatı)	Ali Büyükaslan	Pazartesi, 18.00
	Ders	Edebiyat ve Estetik	Berat Açıl	Perşembe, 18.00
	Okuma Grubu	Türkiye Tarihini Tanınar'dan Okumak	Şerif Eskin	Salı, 18.30
Toplum Çalışma Grubu	Ders	İslam ve Sosyal Bilimler	Mustafa Tekin	Salı, 18.00
	Ders	İslam Şehri: Teori ve Pratik	Mustafa Kömürçüoğlu	Cumartesi, 17.00
	Okuma Grubu	Avrupa Seyahatnamelerinde Doğu II: 19. Yüzyıl Seyahatnameleri	Lütfi Sunar	Salı, 18.00
	Atölye	Türkiye'de Kentlerin Dönüşümü Atölyesi	Alev Erkillet	-
	Atölye	Türkiye'de Sosyal Politikalar Atölyesi	Faruk Taşçı	-
Tarih Çalışma Grubu	Atölye	Osmanlı Vekayinamelerinde Tarih Kavramı	Teyfur Erdoğan	Cuma, 18.00
	Atölye	14. Yüzyıl Anadolu'sunda Entelektüel Biyografi Yazımı Denemeleri: Cemaleddin Aksarayi	Ertuğrul Ökten	Cuma, 17.30
Özel Çalışmalar	Ders	Oryantalizm: Batı'da İslam Araştırmaları	Bilal Gökkır	Çarşamba, 18.00
	Ders	Karşılaştırmalı Eğitim Düşüncesi	Yusuf Alpaydın	Cumartesi, 18.00

Sultantepe Mah. Cumhuriyet Cad. Fıstıkacağı İş Mrk. No: 39/2
Üsküdar İstanbul Türkiye • Tel.: +90 216 310 43 18

Geleneğin Birikiminden
Yeni Bir Düşüncenin İnşasına

ilmi etüdler derneği
ilem.org.tr